

1. Simplifiqueu i racionalitzeu quan calgui de manera que en els resultats no apareguin exponents negatius ni fraccionaris. (No utilitzeu els nombres decimals ni la calculadora):

$$\text{a) } \sqrt[6]{\frac{16^{500}}{0.25^{997}}} \quad \text{b) } \frac{\sqrt[4]{a^7 b^2} \sqrt[10]{a^8 b^7}}{\sqrt[6]{a^5 b^9}} \quad \text{c) } \sqrt{80} - 3\sqrt{45} + \frac{10}{\sqrt{125}} \quad \text{d) } \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{2} + 4}$$

$$\text{a) } \sqrt[6]{\frac{16^{500}}{0.25^{997}}} = \sqrt[6]{\frac{(2^4)^{500}}{(2^{-2})^{997}}} = \sqrt[6]{\frac{2^{2000}}{2^{-1994}}} = \sqrt[6]{2^{3994}} = 2^{665} \sqrt[6]{2^4} = \boxed{2^{665} \sqrt[3]{4}}.$$

$$\text{b) } \frac{\sqrt[4]{a^7 b^2} \sqrt[10]{a^8 b^7}}{\sqrt[6]{a^5 b^9}} = \sqrt[60]{a^{105+48-50} \cdot b^{30+42-90}} = \sqrt[60]{\frac{a^{103}}{b^{18}}} = \frac{\sqrt[60]{a^{103}}}{\sqrt[60]{b^{18}}} \cdot \frac{\sqrt[60]{b^{42}}}{\sqrt[60]{b^{42}}} = \boxed{\frac{a \sqrt[60]{a^{43} b^{42}}}{b}}.$$

$$\begin{aligned} \text{c) } \sqrt{80} - 3\sqrt{45} + \frac{10}{\sqrt{125}} &= \sqrt{16 \cdot 5} - 3\sqrt{9 \cdot 5} + \frac{10}{\sqrt{25 \cdot 5}} = 4\sqrt{5} - 9\sqrt{5} + \frac{2}{\sqrt{5}} \\ &= -5\sqrt{5} + \frac{2\sqrt{5}}{5} = \boxed{-\frac{23\sqrt{5}}{5}}. \end{aligned}$$

$$\text{d) } \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{2} + 4} = \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{2} + 4} \cdot \frac{\sqrt{2} - 4}{\sqrt{2} - 4} = \frac{2 - 4\sqrt{2}}{2 - 16} = \frac{-2(2\sqrt{2} - 1)}{-14} = \boxed{\frac{2\sqrt{2} - 1}{7}}.$$

2. Resoleu l'equació: $\sqrt{1-x} - \frac{x}{3} = x - \frac{2}{27}$.

$$\begin{aligned} \sqrt{1-x} - \frac{x}{3} = x - \frac{2}{27} &\implies \sqrt{1-x} = \frac{4x}{3} - \frac{2}{27} \implies 27^2(1-x) = (36x-2)^2 \\ &\implies 729 - 729x = 1296x^2 - 144x + 4 \implies 1296x^2 + 585x - 725 = 0 \\ &\implies x = \frac{-585 \pm \sqrt{342225 + 3758400}}{2592} = \frac{-585 \pm 2025}{2592} = \begin{cases} \frac{5}{9} \\ -\frac{145}{144} \end{cases} \end{aligned}$$

La segona solució no és bona perquè el primer membre esdevé negatiu mentre que el segon és positiu. La solució és correcte perquè els dos membres prenen el valor $13/27$.

3. Resoleu **una de les dues** qüestions següents:

A. Els valors del polinomi $p(x) = x^2 + mx + 9$ són positius per a qualsevol valor de x . Trobeu, raonadament, els valors possibles de m i dibuixeu el gràfic de $p(x)$ per a $m = 4$.

B. Trobeu dos polinomis $p(x)$ i $q(x)$ tals que $\frac{x^3 - 2}{x + 4} = p(x) + \frac{q(x)}{x + 4}$.

A. Perquè $p(x)$ tingui tots els seu valors positius és necessari que no tingui arrels. Per tant el discriminant de l'equació $p(x) = 0$ ha de ser negatiu. És a dir,

$$m^2 - 4 \cdot 9 < 0 \implies m^2 < 36 \implies \boxed{-6 < m < 6}.$$

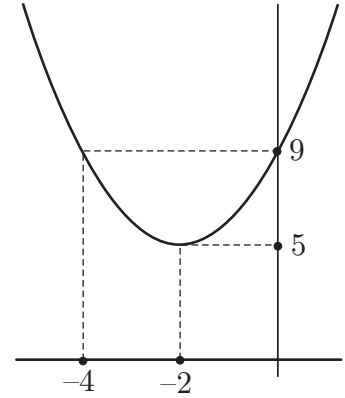
Per aquests valors de m es compleix $p(x) > 0$ i, en ser el coeficient de x^2 és positiu.

En ser $m = 4$ el polinomi no té arrels i el seu gràfic, —una paràbola d'eix de simetria paral·lel a l'eix de les ordenades—, no talla l'eix de les abscisses. Cerquem el seu vèrtex i el tall amb les ordenades.

$$\text{Vèrtex: } x_v = -\frac{4}{2} = -2 \implies y_v = p(-2) = 4 - 8 + 9 = 5.$$

$$\text{Tall } OY : x = 0 \implies p(0) = 9.$$

Llavors, per simetria, un altre punt de la paràbola serà $(-4, 9)$.

B. No considerem la solució trivial $p(x) = 0$ i $q(x) = x^3 - 2$ perquè ja està contemplada en l'enunciat. Hi ha moltes solucions. Una d'elles s'obté de fer la divisió.

$$\begin{array}{c|cccc} & 1 & 0 & 0 & -2 \\ -4 & & -4 & 16 & -64 \\ \hline & 1 & -4 & 16 & -66 \end{array} \implies \boxed{p(x) = x^2 - 4x + 16 \quad \text{i} \quad q(x) = -66}.$$

4. Simplifiqueu la suma $\frac{3}{x^3 - 9x} + \frac{2 - x}{x^3 - 4x^2 + 3x}$.

$$\left. \begin{array}{l} x^3 - 9x = x(x^2 - 9) = x(x - 3)(x + 3) \\ x^3 - 4x^2 + 3x = x(x^2 - 4x + 3) = x(x - 1)(x - 3) \end{array} \right\} \implies \text{mcm} = x(x - 3)(x + 3)(x - 1).$$

$$\begin{aligned} \frac{3}{x^3 - 9x} + \frac{2 - x}{x^3 - 4x^2 + 3x} &= \frac{3(x - 1) + (2 - x)(x + 3)}{x(x - 3)(x + 3)(x - 1)} = \frac{3x - 3 - x^2 - x + 6}{x(x - 3)(x + 3)(x - 1)} \\ &= \frac{-x^2 - 2x + 3}{x(x - 3)(x + 3)(x - 1)} = \frac{-(x - 3)(x + 1)}{x(x - 3)(x + 3)(x - 1)} \\ &= \boxed{\frac{-x - 1}{x(x + 3)(x - 1)} = \frac{-x - 1}{x^3 + 2x^2 - 3x}}. \end{aligned}$$

5. Considereu el polinomi $p(x) = -2x^3 - 5x^2 + 2x + 5$.

- Trobeu les seves arrels.
- Feu-ne la descomposició factorial.
- Estudieu, mitjançant el traçat de gràfics de rectes i/o paràboles, quins són els nombres x tals que $p(x) > 0$.
- Traceu un gràfic de $p(x)$.
- Trobeu el nombre x_0 tal que el valor $p(x_0)$ és màxim localment.

$$\left. \begin{array}{c|cccc} & -2 & -5 & 2 & 5 \\ 1 & & -2 & -7 & -5 \\ \hline & -2 & -7 & -5 & 0 \\ -1 & & 2 & 5 & \\ \hline & -2 & -5 & 0 & \\ -2x - 5 = 0 \implies x = -\frac{5}{2} \end{array} \right\} \implies$$

a) Després d'aplicar la regla de Ruffini hem obtingut les arrels,

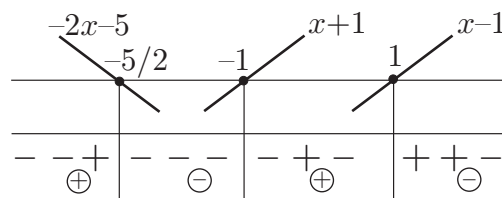
$$\boxed{1, -1, -\frac{5}{2}}.$$

b) També hem obtingut la descomposició factorial,

$$\boxed{p(x) = (x - 1)(x + 1)(-2x - 5)}.$$

c) Tracem els gràfics dels tres factors de la descomposició. Representem el seu signe seguint l'ordre de la descomposició. En resulta,

$$p(x) > 0 \iff x \in \left(-\infty, -\frac{5}{2}\right) \cup (-1, 1).$$

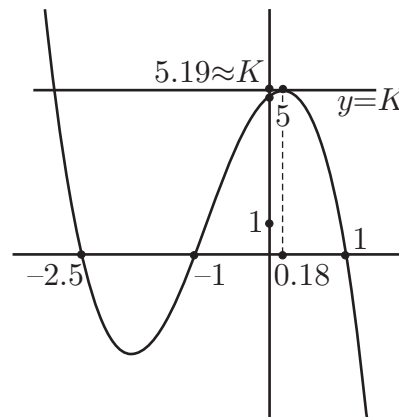

d) i e) El valor màxim K s'obindrà, en una arrel doble de $p(x) = K$. És a dir, en un punt x tal que,

$$\begin{cases} -2x^3 - 5x^2 + 2x + 5 = K \\ -6x^2 - 10x + 2 = 0 \end{cases}$$

Llavors, $x = \frac{5 \pm \sqrt{25 + 12}}{-6} \approx \begin{cases} -1.85 \\ 0.18 \end{cases}$.

Per tant, s'obté el màxim en $x \approx 0.18$ i el seu valor és aproximadament $p(0.18) = 5.19$.

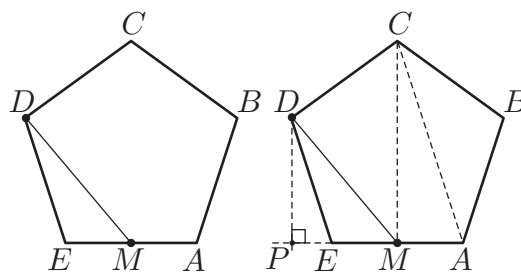

L'elecció del punt x es justifica en ser negatiu el coeficient de x^3 i, consegüentment, el gràfic de $p(x)$ decreixent en els extrems de la recta real.

6. Considereu el pentàgon regular $ABCDE$ de la primera figura adjunta.

El seu costat té mesura igual a 1. El punt M és el punt mitjà del costat AE . Calculeu els valors exacte i aproximat de la longitud MD , sense l'ajut de la trigonometria.

Indicació: Un mode de tractament del problema passa per considerar les línies que hem afegit a la segona figura.

Calcularem, en aquest ordre, PE , DP i MD . Partirem del resultat conegut, $AC = \frac{1 + \sqrt{5}}{2}$.

- $\triangle EDP \sim ACM \implies \frac{PE}{MA} = \frac{ED}{AC} \implies PE = \frac{1 \cdot \frac{1}{2}}{1 + \sqrt{5}} = \frac{1}{1 + \sqrt{5}} \cdot \frac{\sqrt{5} - 1}{\sqrt{5} - 1} = \frac{\sqrt{5} - 1}{4}$.

- Apliquem el teorema de Pitàgores sobre $\triangle EDP$.

$$DP = \sqrt{DE^2 - PE^2} = \sqrt{1^2 - \left(\frac{\sqrt{5} - 1}{4}\right)^2} = \sqrt{\frac{16 - (6 - 2\sqrt{5})}{16}} = \frac{1}{4} \sqrt{10 + 2\sqrt{5}}.$$

- Apliquem el teorema de Pitàgores sobre $\triangle MDP$.

$$\begin{aligned} MD &= \sqrt{DP^2 + MP^2} \implies MD = \sqrt{\frac{1}{16} (10 + 2\sqrt{5}) + \left(\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{5} - 1}{4}\right)^2} \\ &= \sqrt{\frac{10 + 2\sqrt{5}}{16} + \frac{(1 + \sqrt{5})^2}{16}} = \frac{\sqrt{10 + 2\sqrt{5} + 6 + 2\sqrt{5}}}{4} = \frac{\sqrt{16 + 4\sqrt{5}}}{4} \\ &= \frac{\sqrt{4(4 + \sqrt{5})}}{4} = \frac{2\sqrt{4 + \sqrt{5}}}{4} = \frac{\sqrt{4 + \sqrt{5}}}{2} \approx 1.2486. \end{aligned}$$